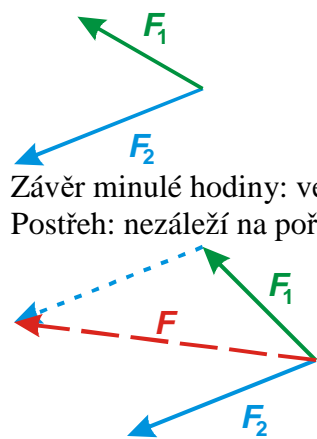

2.3.4 Sčítání vektorů

Předpoklady: 020303

Pomůcky: rýsovací potřeby

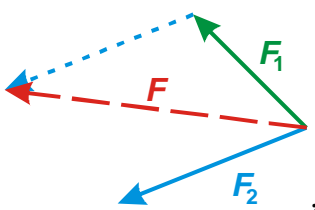

Závěr minulé hodiny: vektory sečteme tak, že jejich šipky postavíme za sebe
Postřeh: nezáleží na pořadí, v jakém sečtení provedeme.

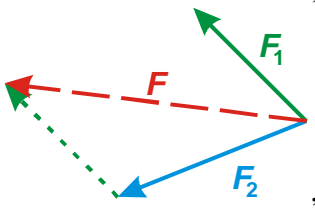
Př. 1: Prohlédni si předchozí obrázek a spočti, kolika způsoby můžeme provést grafické sečtení dvou sil.

Třemi způsoby:

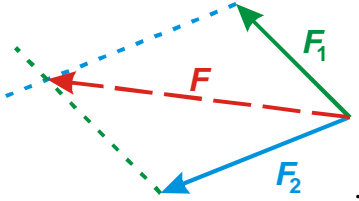
- posuneme druhou sílu za první:

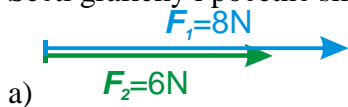
- posuneme první sílu za druhou:

- sestrojíme rovnoběžník:

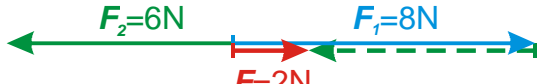
Př. 2: Sečti graficky i početně síly na obrázcích.

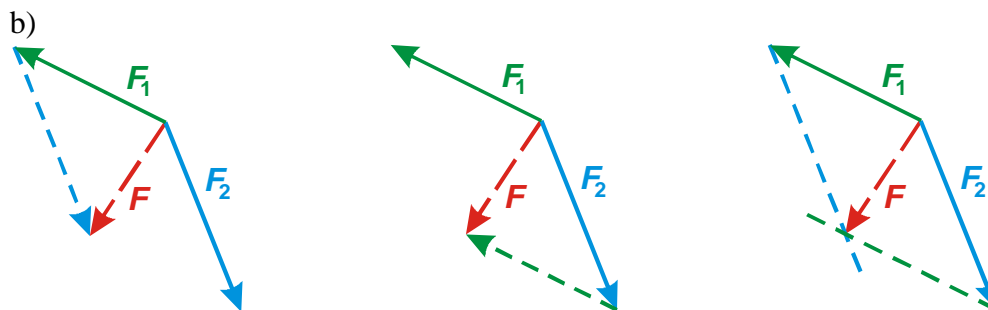
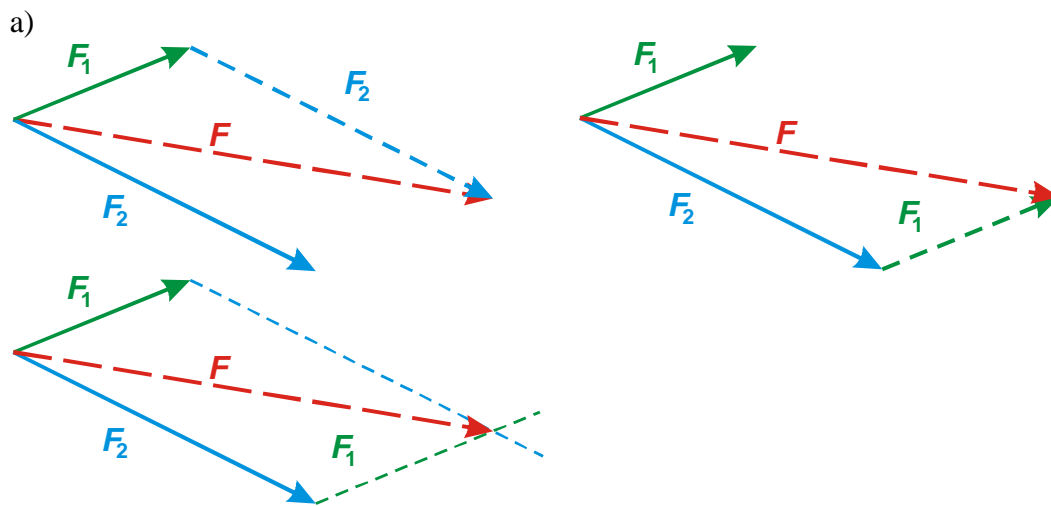
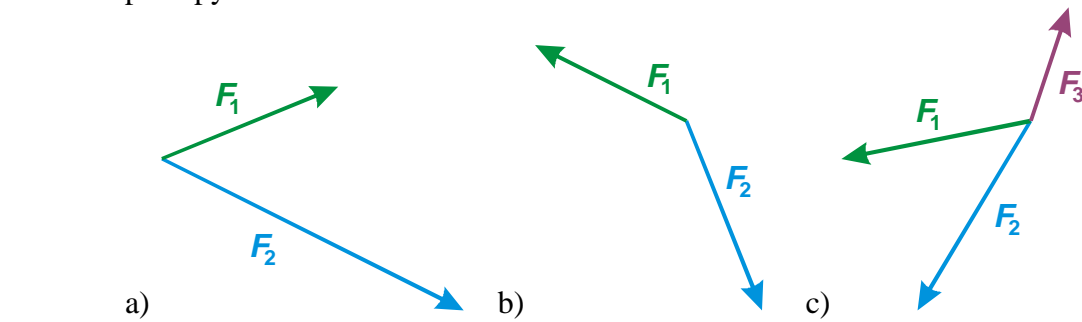
a) Početně: $F = F_1 + F_2 = 8 + 6 \text{ N} = 14 \text{ N}$.

Graficky: (zelenou šipku postavíme za modrou).

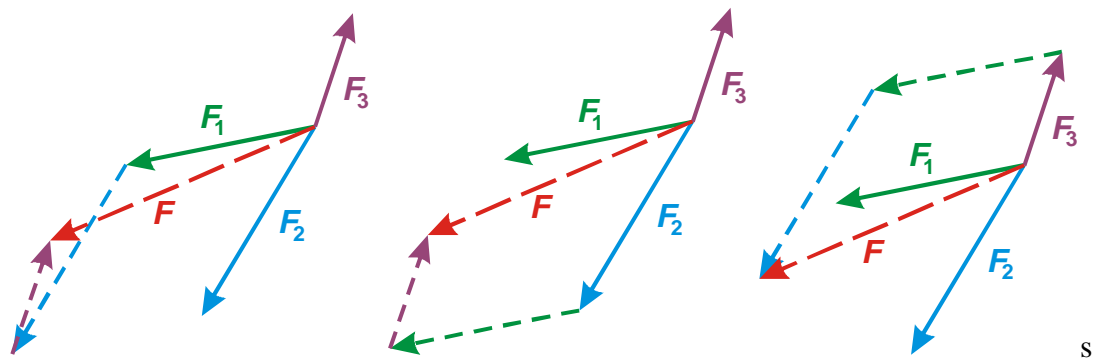
b) Početně: $F = F_1 - F_2 = 8 - 6 \text{ N} = 2 \text{ N}$.

Graficky: (zelenou šipku opět postavíme za modrou).

Př. 3: Překresli obrázky do sešitu a sečti síly (od ruky, bez pravítka). Zkoušej různé postupy.

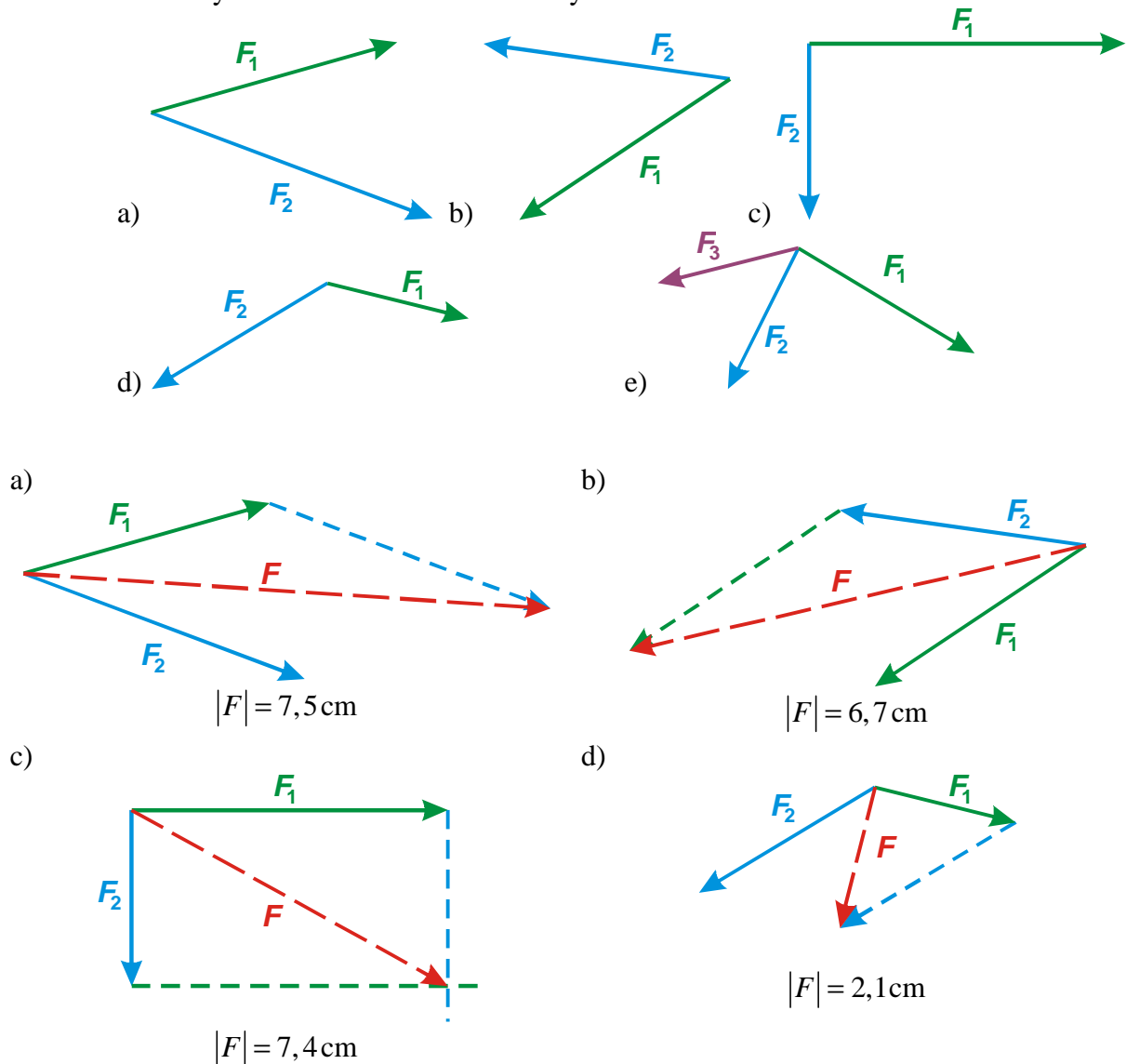
c)

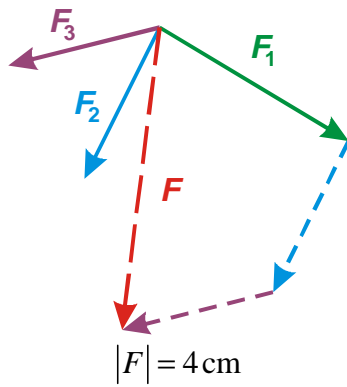
Pedagogická poznámka: Žáci samozřejmě kreslí pouze jeden z postupů, ale snažím se, aby je střídali. Největší problém je s bodem c), kde si žáci najednou neví rady se třemi vektory. Snažím se opakovat, že na postupu i principu se nic nemění, jen se musí udělat víckrát, nebo připomínám minulou hodinu, kde u poutníka také skládali více posunutí dohromady.

Pedagogická poznámka: Následující příklad žáci rýsují na předtištěný papírek.

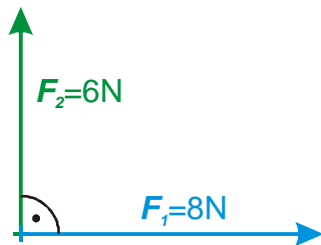
Př. 4: Sečti síly na obrázku. Změř velikost výslednice.

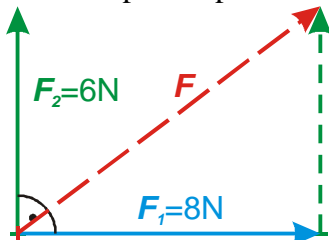
e)

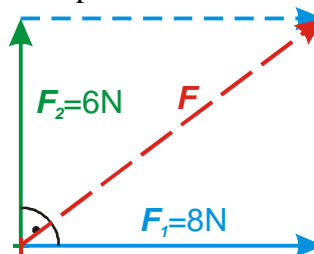
Př. 5: Narýsuj obrázek do sešitu a sečti graficky síly. Urči měřením velikost výsledné síly a úhel, který výslednice svírá se silou F_1 .

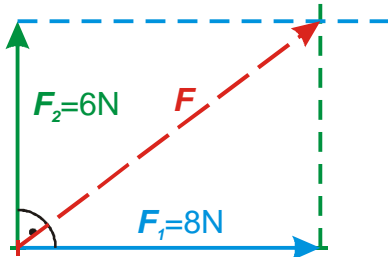
Stejně jako v předchozím příkladě můžeme dát:
druhou šipku za první:

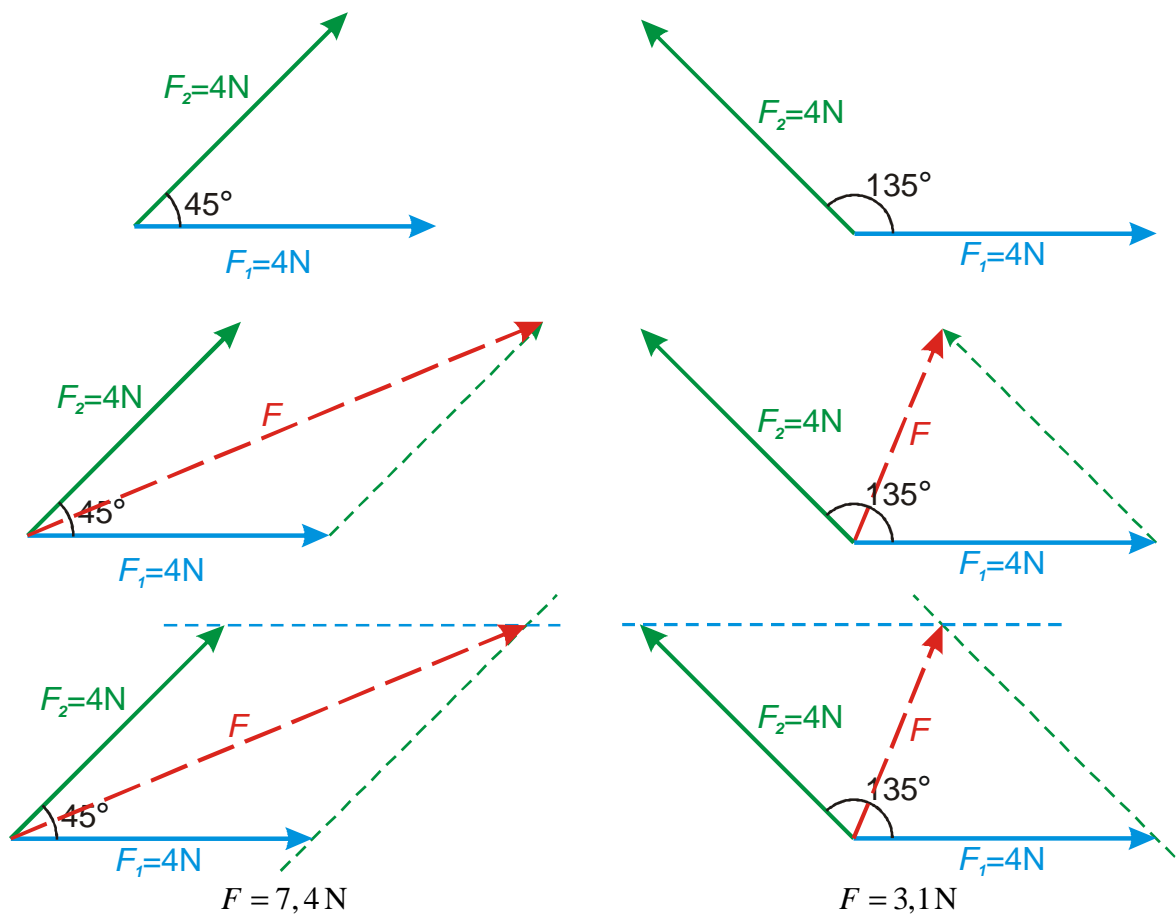
nebo první za druhou:

nebo sestrojit rovnoběžník sil.

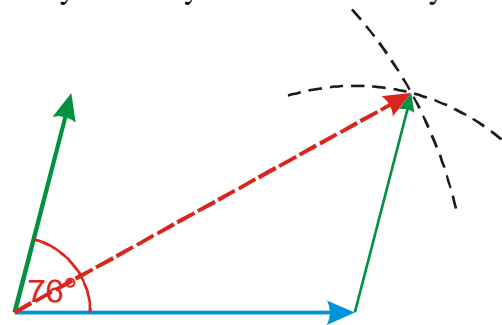

Př. 6: Sečti graficky dvojice sil na obrázcích. Měřením urči velikost výslednice.

Př. 7: Dědeček a babička tahají řepu, dědeček silou 450 N, babička silou 300 N. Jak musí tahat, aby tahali dohromady silou 600 N? Narýsuj situaci a úhel zjisti měřením.

Postřeh: Při skládání sil vznikne trojúhelník. V našem případě známe všechny tři strany (sílu, dědy, babičky i výslednou sílu) \Rightarrow trojúhelník můžeme narýsovat a tím najít přesný úhel, který musí síly dědečka a babičky svírat.

Pokud budou dědeček s babičkou tahat řepu tak, že jejich síly svírají úhel 76° , budou působit výslednou silou 600 N.

Žáci přinesou příště: rýsovací potřeby

Shrnutí: Vektory sčítáme tím, že je postavíme za sebe (nebo pomocí rovnoběžníku sil).

